

THE
KINGDOM OF

SCOTLAND

IN PARLIAMENT ASSEMBLED

THE PARLIAMENT OF SCOTLAND

DOETH HEREBY ENACT

THAT

THE

ACT

INTITLED

AS

INDHOLD

Forord	1
--------------	---

Kapitel I: Forbrydelser mod menneskeheden.

§ 1. <i>Folkedrab (genocidium)</i>	3
--	---

Kapitel II: Statsforbrydelser.

§ 2. <i>Indledning</i>	8
I. Straffelovens kapitler 12—13. II. Supplerende lovbestemmelser. III. Straffen for statsforbrydelser.	

§ 3. <i>Landssvig udenfor krig eller besættelse</i>	14
I. Højforræderi (strfl. § 98). II. Krigsanstiftelse og lign. (strfl. § 99). III. Fareforvoldende offentlige udtalelser (strfl. § 100). IV. Fente kolonne-virksomhed (strfl. § 101).	

§ 4. <i>Landssvig under krig og besættelse</i>	18
I. Begreberne krig og besættelse. II. Bistand til fjenden. III. Erhvervsmessigt samarbejde med fjenden. IV. Utilbørligt forhold til besættelsesmagt iøvrigt.	

§ 5. <i>Spionage og anden ulovlig efterretningsvirksomhed</i>	23
I. Indledning. II. Spionage. III. Anden ulovlig efterretningsvirksomhed.	

§ 6. <i>Andre landsskadelige forhold</i>	26
--	----

§ 7. <i>Optøer</i>	28
--------------------------	----

§ 8. <i>Forbrydelser mod de øverste statsmyndigheder m. v.</i>	29
I. Majestætsforbrydelser. II. Forbrydelser mod folketinget, højesteret m. v. III. Valg- og afstemningsforbrydelser. IV. Ulovlig forpåkøbelse, krænkelse af ytringsfriheden m. v.	

Kapitel III: Forbrydelser mod offentlig myndighed m. v.

§ 9. <i>Krænkelser af tjenestemand m. v.</i>	34
I. Ulovlig krænkelse af strfl. §§ 119, 121. A. § 119, stk. 1: offentlig tjeneste eller hverv. B. § 119, stk. 2: ødomsmyndighed m. v. II. Handlingsret. A. § 119, stk. 1. B. § 119, stk. 2 og 3. C. § 120, søpstande. D. § 121: øfornærmelig tiltale. III. Forbrydelser. IV. Fuldførelsesmoment. V. Straffen.	

§ 10. <i>Bestikkelse</i>	42
I. Indledning. II. Bestikkelsens aktive form. III. Bestikkelsens passive form.	
§ 11. <i>Justitskrænkelser</i>	45
I. Undvigelse og hjælp til undvigelse. A. Fangers aftale om undvigelse. B. Hjælp til undvigelse m. v. II. Ulovlig forbindelse med fanger m. v. III. Hindring af strafforfølgning og fuldbyrdelse. IV. Undladelse af at hindre forbrydelse, justitsvildfarelse m. v. A. Undladelse af at forebygge forbrydelse, strfl. § 141. B. Undladelse af at yde myndighederne bistand, strfl. § 142. C. Undladelse af at afværge justitsvildfarelse. strfl. § 143. V. Offentlig tilskyndelse til eller billigelse af forbrydelse.	
§ 12. <i>Unddragelse fra værnepligt. Hvervning m. v.</i>	53
I. Unddragelse fra værnepligt og tilskyndelse til ulydighed. A. Handlinger, der går ud på selv at unddrage sig værnepligt. B. Medvirken til, at andre unddrager sig værnepligten. C. Tilskyndelse til ulydighed mod tjenstlige befalinger. II. Ulovlig hvervning.	
§ 13. <i>Uhjemlet udøvelse eller foregivelse af offentlig myndighed, autorisation og lignende</i>	56
I. Udøvelse af offentlig myndighed. II. Udøvelse af virksomhed, der kræver offentlig bemyndigelse. III. Udøvelse af virksomhed, efter at retten dertil er frakendt. IV. Foregivelse af offentlig myndighed eller bemyndigelse. V. Benyttelse af forbeholdt kendetegn eller dragt.	
§ 14. <i>Krænkelser af tavshedspligt, usandfærdige referater m. v.</i>	62
I. Offentlige meddelelser om vaighandlinger og fortrolige forhandlinger, strfl. § 129. II. Røbelser af hemmelighed, der er erfarede i offentlig tjeneste eller hverv m. v. A. Røbelser af tjenstehemmelighed, strfl. § 152. B. Røbelser af privatlivet tilhørende hemmelighed, strfl. § 263, stk. 2. III. Misbrug af tjenstehemmelighed på anden måde end ved røbelser af denne, strfl. § 152. IV. Usandfærdige referater fra offentlige myndigheders møder, strfl. § 129 a.	
§ 15. <i>Opløb</i>	60
I. Forskellige arter af opløbsdelikter. A. Simpelt opløb. B. Ulydighed mod påbud om at skilles. C. Farligt opløb. D. »Opstand«. II. Anden grov forstyrrelse af offentlig ro og orden.	

Kapitel IV: Forbrydelser i offentlig tjeneste eller hverv.

§ 16. <i>Om tjenesteforseelser i almindelighed</i>	73
I. Kriminalstraf og disciplinærstraf. II. Kredsen af ansvarssubjekter. III. Inddeling af tjenesteforseelser. IV. Påtale. Forældelse.	
§ 17. <i>Enkelte tjenesteforseelser</i>	78
I. Generelle gerningsindhold. A. Forsætlig, positiv forseelse, strfl. § 155. B. Forsætlig, negativ forseelse, strfl. § 156. C.	

Uagtsom forseelse, strfl. § 157. II. Særlige arter af embedsforbrydelser. A. Uretfærdighed i dommergerningen m. v., strfl. § 146. B. Andre strafbare forhold i forbindelse med retsplejen og straffuldbyrdelsen, strfl. §§ 147—149.

Kapitel V: Falsk forklaring og falsk anklage m. v.

§ 18. <i>Almindelige bemærkninger</i>	84
I. Beskyttelsesobjekt. II. Gerningsindhold. Hovedtyper. III. Andre almindelige spørgsmål.	
§ 19. <i>Falsk forklaring for retten</i>	86
I. Kredsen af ansvarspersoner. II. »Falsk forklaring«. III. De i betragtning kommende retsmyndigheder. IV. Uagtsomt forhold. V. Strafforhøjende omstændigheder. VI. Undtagelser fra og lempelser i strafansvaret. A. Afhøring af sigtede. B. Forklaring afgivet i strid med tavshedspligt. C. Forklaring afgivet trods ret til at nægte forklaring. D. Forklaring angående irrelevante momenter. E. Fejl med hensyn til afhøringsformerne. F. Afhængighedsforhold. Trusler. VII. Fuldbrydelse og tilbage-træden. VIII. Straffen. IX. Bevisbedømmelsen.	
§ 20. <i>Urigtige erklæringer</i>	100
I. Erklæringer på tro og love. II. Pligtmæssige erklæringer. III. Skriftlige erklæringer. IV. Særligt om fødselsanmeldelser.	
§ 21. <i>Falsk anklage og klagemål</i>	109
I. Foranledigelse af sigtelse mod uskyldig. II. Bevisforvanskning til skade for sigtede. III. Falsk anmeldelse. IV. Falsk klagemål.	

Kapitel VI: Forbrydelser vedrørende penge.

§ 22. <i>Pengefalsk</i>	114
I. Indledning. II. Forbrydelsens genstand. III. De strafbare handlingsformer. IV. Subjektive betingelser. V. Fuldbrydelse. VI. Straffen.	
§ 23. <i>Andre pengedelikter</i>	121

Kapitel VII: Forbrydelser vedrørende bevismidler.

§ 24. <i>Indledning. Oversigt</i>	123
I. Sondring mellem dokument og mærke. II. Oversigt over dokument- og mærkeforbrydelserne.	
§ 25. <i>Dokumentforbrydelsernes juridiske natur</i>	127
§ 26. <i>Dokumentbegrebet</i>	129

§ 27. <i>Eftergørelse og forfalskning af dokument</i>	136
I. Eftergørelse. II. Forfalskning. III. Brug af det falske dokument til at skuffe i retsforhold. IV. Forsæt. V. Fuldbrydelse. VI. Straf.	
§ 28. <i>Andre dokumentforbrydelser</i>	146
I. Dokumentsvig. II. Personelt falsk og andet misbrug af dokumentets bestemmelse. III. Intellektuelt falsk (»dokumentusandhed«). IV. Dokumentundertrykkelse.	
§ 29. <i>Mærkeforbrydelser</i>	151
I. Garantimærker. II. Værdimærker. III. Grænsemærker.	

Kapitel VIII: Almenfarlige forbrydelser.

§ 30. <i>Indledning</i>	157
§ 31. <i>Brandstiftelse</i>	158
I. Historik. II. Forsætlig brandstiftelse. A. Ukvalificeret brandstiftelse. B. Kvalificeret brandstiftelse. III. Ugatsom brandstiftelse.	
§ 32. <i>Andre almenfarlige forbrydelser</i>	166
I. Forvoldelse af sprængning, oversvømmelse, transportulykke og lignende. II. Angreb mod transportmidlernes driftssikkerhed og farebesikkerheden. III. Sundhedsfarlige handlinger, herunder Ekvakseri og udbredelse af venerisk smitte. IV. Undladelse af at afdække almenfarlig forbrydelse eller ulykke.	
§ 33. <i>Hærvæk (strfl. § 291)</i>	175
§ 34. <i>Færlig berøvelse</i>	177

Kapitel IX: Forbrydelser i familieforhold.

§ 35. <i>Bigami</i>	180
§ 36. <i>Vantrogt af barn eller ægtefælle m. v.</i>	182
§ 37. <i>Angreb mod forældremyndighedens udøvelse</i>	185

Kapitel X: Sædelighedsforbrydelser.

§ 38. <i>Almindelige bemærkninger</i>	187
I. Systematik. II. Udviklingslinier i den kriminalretlige bedømmelse. III. Grundbegreber. IV. Subjektive strafbarhedsbetingelser. V. Fuldbrydelse. VI. Sanktionssystemet.	
§ 39. <i>Forbrydelser mod kvindens kønsfrihed</i>	194
I. Indledning. II. De enkelte deliktsformer. A. Voldtægt og anden tvang. B. Svig. C. Misbrug af afhængighedsforhold. D. Udnyttelse af psykisk abnormitet m. v.	
§ 40. <i>Sædelighedsforbrydelser overfor børn og unge</i>	200

§ 41. <i>Homoseksuelle forhold</i>	203
§ 42. <i>Blufærdighedskrænkelser</i>	205
I. Gerningsindholdet i strfl. § 232. II. Gruppering af de under § 232 hørende forhold. III. Den blufærdighedskrænkende virkning. IV. Samtykke. V. Straf. Sammenstød.	
§ 43. <i>Pornografi m. v.</i>	209
§ 44. <i>Incest</i>	213
I. Indledning. II. Bestemmelserne i strfl. §§ 210—212. A. Kønsligt forhold mellem beslægtede. B. Kønsligt forhold mellem besvogrede.	

Kapitel XI: Forbrydelser mod liv og legeme.

§ 45. <i>Manddrab</i>	219
I. Indledning. II. Forsætligt manddrab. III. Ugatsomt drab. IV. Barnemord. V. Drab efter begæring. VI. Medlidenhedsdrab (euthanasi). VII. Hjælp til selvmord.	
§ 46. <i>Handlinger, der udsætter andres liv for fare</i>	238
I. Prisgivelse af hjælpeløs person. II. Uforsvarlig omgang ved barnefødsel. III. Farlighedsdelikter af mere generel karakter. IV. Undladelse af hjælpeforanstaltninger udenfor særlige pligtforhold.	
§ 47. <i>Legemsangreb</i>	249
I. Historik. II. Klassifikation efter gældende ret. III. Særligt om legemskrænkelser, strfl. § 244. A. Grunddelikt. B. Kvalificerede gerningsindhold. C. Videregående skadefølger. IV. Legemsbeskadigelse, strfl. § 245. V. Grov legemsbeskadigelse, strfl. § 246. VI. Ugatsomme legemsangreb, strfl. § 249. VII. Undtagelser fra strafansvaret og afvigelser fra de almindelige strafferammer. VIII. Påtalen.	
§ 48. <i>Svangerskabsafbrydelse</i>	263
I. Indledning. II. For og imod svangerskabsafbrydelses strafbarhed. III. Indikationer for legal svangerskabsafbrydelse. IV. Strafbar svangerskabsafbrydelse. A. Afbrydelse af eget svangerskab. B. Afbrydelse af andres svangerskab. C. Bistand til afbrydelse af svangerskab. D. Tvang og lignende pres til afbrydelse af svangerskab. E. Indirekte medansvar for svangerskabsafbrydelse. F. Strfl. §§ 243 og 235.	
§ 49. <i>Dyrplageri</i>	277

Kapitel XII: Forbrydelser mod den personlige frihed.

§ 50. <i>Indledning</i>	281
§ 51. <i>Ulovlig tvang</i>	282
§ 52. <i>Frihedsberøvelse</i>	291

Kapitel XIII: Fredskrænkelser.

§ 53. Indledning	296
§ 54. Krænkelser af brevhemmeligheden m. v.	297
§ 55. Krænkelser af privatlivets fred	300
§ 56. Krænkelser af husfreden	307
§ 57. Fredskrænkelser i strid med tilhold; forfølgelse og trusler ...	310
I. Forulempelse trods polititilhold. II. Fremsættelse af underkendte beskyldninger. III. Trusler.	
§ 58. Krænkelser af gravfreden, den religiøse fred m. v.	314
I. Krænkelse af gravfreden. Usømmelig behandling af lig m. v. II. Krænkelse af den religiøse fred.	
§ 59. Selvtægt	317

Kapitel XIV: Ærekrænkelser.

§ 60. Indledning	327
I. Historik. II. Det strafferetlige æresbegreb. III. Ærekrænkelserens retlige karakter. IV. Inddeling af ærekrænkelser. V. Gældende straffebestemmelser.	
§ 61. Æresrettens subjekt	336
I. Børn. Psykisk abnorme. II. Kollektive enheder. III. Afdøde.	
§ 62. Den ærekrænkende handling og dens subjektive dækning	341
I. Handlingen. II. Forsæt.	
§ 63. Ytringsprivilegier	345
I. Pligtmæssige udtalelser. II. Beføjet varetagelse af offentligt tarv. III. Privat Interesseskollision. IV. Andre eksempler på udvidet ytringsfrihed. A. Overordningsforhold. B. Fortrolig kreds. C. Referat fra offentlige møder. D. Retorsion. E. Afkald på beskyttelse.	
§ 64. Om sandhedsbevis	350
I. Diskussion. II. Gældende dansk ret. A. Afskærelse af sandhedsbevis. B. Strafansvar trods ført sandhedsbevis. C. Tilfælde, hvor sandhedsbevis ikke kræves. D. Tro på beviseligheden eller sandheden. E. Sandhedsbevisets processuelle ordning.	
§ 65. Straf, mortifikation og andre retsfølger	357
I. Straf. II. Mortifikation. III. Berigtigelse. IV. Kundgørelse af dom. V. Erstatning og godtgørelse for ikke-økonomisk skade. VI. Påtalen.	

Kapitel XV: Formueforbrydelser.

§ 66. Indledning	364
I. Systematik og terminologi. A. Vindingsforbrydelser. B. Formueforbrydelser. C. Berigelsesforbrydelser. II. Straffen for berigelsesforbrydelser. III. Forhold til ældre lovgivning.	

§ 67. Tyveri	372
I. Tyveriets genstand. II. Varetægt. A. Afgrænsning mellem tyveri og hittegodsdelikt. B. Afgrænsning mellem tyveri og underslæb. III. Borttagelse. IV. Tilegnelse. A. Positivt moment. B. Negativt moment. C. Særligt om »brugstyveri«. V. Subjektive betingelser. Berigelseshensigt. VI. Fuldbrydelse. VII. Forskellige tyveriarter og strafferammer. A. Simpelt, groft og undtaget tyveri. B. Inddeling efter praktisk forekommende hovedtyper.	
§ 68. Røveri	395
§ 69. Hittegods- og lignende delikter	400
I. Indledning. II. Hittegodsdelikter. III. Lignende tilfældighedsdelikter.	
§ 70. Underslæb	407
I. Indledning. II. Underslæb ved tilegnelse af fremmed rørlig ting (strfl. § 278, nr. 1). A. Underslæbets genstand. B. Varetægtsforholdet og dets stiftelse. C. Tilegnelse, berigelse og berigelsesforsæt. III. Forbrug af betroede pengemidler (strfl. § 278, nr. 3). A. Om emnet i almindelighed. B. Forskellige typer af pengeunderslæb. IV. Underslæb i form af fragtelse (strfl. § 278, nr. 2).	
§ 71. Skyldnersvig	427
I. Indledning. II. Krænkelse af sikkerhedsret eller anden særlig rettighed (strfl. § 283, nr. 1). A. Det strafbare forholds genstand. B. Den strafbare handling. C. Berigelseshensigt. — Supplerende lovbestemmelser, der ikke kræver berigelseshensigt (strfl. § 292, § 293, stk. 2). III. Boforringelse (strfl. § 283, nr. 2). IV. Skyldnersvig uden krænkelse af særlige rettigheder (strfl. § 283, nr. 3). — Supplerende lovbestemmelser (strfl. § 300, nr. 1 og 2. § 302).	
§ 72. Bedrageri	443
I. Indledning. II. Bedrageriets middel: Vildfarelse. A. Begrebet vildfarelse. B. Vildfarelsens art. C. Vildfarelsens subjekt. D. Gerningsmandens forhold til vildfarelsen. E. Vildfarelsens handlingsbestemmende betydning. III. »Formuetab« som led i bedrageriets gerningsindhold. IV. Kravet om retstridighed. V. Subjektive betingelser. VI. Fuldbrydelse. VII. Enkelte arter af bedrageri. VIII. Særligt om børs- og selskabssvindel. A. Strfl. § 296, stk. 1, nr. 1. B. Strfl. § 296, stk. 1, nr. 2 og 3, og stk. 2, samt § 297.	
§ 73. Mandatsvig og lignende forhold	468
I. Strfl. § 280. II. Strfl. § 299.	
§ 74. Afpresning	474
§ 75. Ager	480
§ 76. Hæleri	485
I. Indledning. II. Førforbrydelsen. III. Hæleri-handlingen. IV. Forsætskrav. V. Berigelse og berigelseshensigt. VI. Straf. Forældelse. VII. Supplerende bestemmelser (strfl. § 303 m. v.).	

Kapitel XVI: Asocialitet og strafbare erhvervsformer.

- § 77. *Betleri, løsgænger, prostitution m. v.* 500
 I. Indledning. II. Betleri. III. Løsgænger. Prostitution. A. Forsommelige forsørgere (strfl. § 198). B. Den kvindelige prostitution (strfl. § 199 m. v.). C. Den mandlige prostitution (strfl. § 230). IV. Rufferi, alfonseri m. v.
- § 78. *Spil og spekulation* 510
 I. Hasardspil. II. Overtrædelser af lotteriloven m. v. III. Forledelse til spekulation.

Tillæg.

- § 79. *Kriminalstatistisk oversigt* 516
Sagregister 521
Lovregister 537

Forkortelsesliste.

- Adamek*: Stanislaw A. Adamek, Die Ideologie des Rechts. Stockholm—Uppsala 1944.
- AfR*: Arkiv for Retsvidenskaben og dens Anvendelse. Kbhvn. 1824 ff.
- Aftalelov*: Lov 242, 8. maj 1917 om aftaler og andre retshandler på formuerettens område.
- Algreen-Ussing*: T. Algreen-Ussing, Haandbog i den danske Kriminalret, 4. Udg. Kbhvn. 1859.
- Almindelig del*: Stephan Hurwitz, Den danske Kriminalret, Almindelig del, 1952.
- Andenæs*: Johs. Andenæs, Straffbar unnlættelse. Et bidrag til strafferettsdogmatikken. Oslo 1942.
- Andenæs, Formuesforbrytelsene*: Johs. Andenæs, Formuesforbrytelsene. Oslo 1953.
- Andersen, Poul, Forvaltningsret*: Poul Andersen, Dansk Forvaltningsret. 2. Udg. Kbhvn. 1946.
- Andersen, Poul, Statsforfatningsret*: Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret. Kbhvn. 1954.
- Betænkning 1936*: Betænkning afgivet af den af Justitsministeriet d. 7. November 1932 nedsatte Kommission angaaende Lovligheden af Svangerskabsafbrydelse m. v. Kbhvn. 1936.
- Betænkning 1949*: Betænkning afgivet af det af Justitsministeriet nedsatte Udvalg til Overvejelse af Forslag til Ændringer i borgerlig Straffelov, navnlig Kapitlerne 12 og 13. Kbhvn. 1949.
- Betænkning 1954*: Betænkning angående ændring af svangerskabslovgivningen m. v. Afgivet af den af Justitsministeriet den 9. januar 1950 nedsatte kommission. Kbhvn. 1954.
- Bornemann, IV*: Frederik Christian Bornemann, Samlede Skrifter. IV. Forelæsninger over den danske Criminalrets specielle Deel. Kbhvn. 1864.
- DKF*: Forhandlingerne paa Dansk Kriminalistforenings Aarsmøder. Kbhvn. 1900—1931.
- Ekeberg-Strahl-Beckman: Förmögenhetsbrotten*: Strafflagen jämte förklaringar till den nya lagstiftningen om förmögenhetsbrott. Utgiven av Birger Ekeberg, Ivar Strahl, Nils Beckman. 4. upplagan. Stockholm 1952.
- v. Eyben*: W. E. v. Eyben, Strafadmåling. Kbhvn. 1950.
- Forsikringsaftaleloven*: Lov 129, 15. april 1930 om forsikringsaftaler.
- Forsørgelsesloven*: Lov 181, 20. maj 1933 om offentlig forsørg (lovbeleg. 311, 23. september 1954).
- Fremmedlov*: Lov 224, 7. juni 1952 om udlændinges adgang til landet.
- Færdsselslov*: Færdsselslov 153, 24. maj 1955.
- Förslag till brottsbalk*: Förslag till brottsbalk. Avgivet av Straffrättskommitén. Statens offentliga utredningar 1953:14. Stockholm 1953.
- Goos, Special Del, I—III*: C. Goos: Den danske Strafferets specielle Del, I—III. Kbhvn. 1895—96.
- Grundloven*: Lov 169, 5. juni 1953, Danmarks Riges grundlov.
- H. Højesteretsdom*.

FORORD

I kriminalrettens specielle del behandles de enkelte forbrydelsesarter. Når de skal fremstilles i systematisk sammenhæng, må der træffes et valg mellem *forskellige inddelingsmuligheder*. I betragtning kommer navnlig inddelinger på grundlag af straffebestemmelsernes beskyttelsesinteresse, forbrydelsernes grovhed og farlighed, deres typiske motiver og de anvendte midlers beskaffenhed.

Den gældende danske straffelov har — ligesom de fleste andre straffelove — ordnet sit katalog over strafbare handlinger overvejende efter *beskyttelsesobjektets* art, d.v.s. efter arten af de interesser, som straffebestemmelserne umiddelbart skal værne om eller kræve håndhævet, f. eks. statens sikkerhed udadtil og indadtil, respekten for offentlige myndigheder, den enkeltes liv, legeme, fred og handlefrihed, formuerettigheder m. v. Men i dens inddelinger efter dette mønster er indvævet systematiske sammenfatninger af forbrydelsesbegreber, der fortrinsvis bygger på handlingens *ydre form* eller *middel*, f. eks. bevisforbrydelser og indenfor disse navnlig dokumentfalsk. Det er dog altid muligt at konstruere en særlig beskyttelsesinteresse for enhver tænkelig forbrydelsesart, om ikke andet så samfundets interesse i, at forbrydelser af denne art ikke begås. Der er her plads for megen god teoretisering.

De anstrengelser, der er ofret på en gennemført systematisering af de strafbare gerningsindhold, står ikke i rimeligt forhold til deres praktiske betydning. Ingen gruppering kan gøre krav på at være den eneste rigtige eller hensigtsmæssige. I denne fremstilling er *kapitelinddelingen i den gældende*, forholdsvis nye straffelov taget som det naturlige inddelingsgrundlag for fremstillingen af positiv dansk ret. Men straffelovens inddelinger og rækkefølge

er langt fra fulgt ufravigeligt. Bestemmelser med nær praktisk sammenhæng er uanset lovens systematik blevet sammenstillet. Det til bogen føjede lovregister må her bøde på de vanskeligheder, der kan beredes praktikerne ved, at fremstillingen ikke skrider frem som en lovkommentar fra paragraf til paragraf i lovens rækkefølge.

En sondring, der også spiller en rolle for fremstillingens rækkevidde og systematik, beror på, om de i betragtning kommende straffbare forhold er overtrædelser af *den borgerlige straffelov* eller af bestemmelser i *andre love eller forskrifter*. Formodningen er for, at de i straffeloven kriminaliserede gerningsindhold er af større almen betydning og interesse end dem, der er optaget i den såkaldte særlovgivning. Men denne formodning holder ikke altid stik. Ofte beror det på ret tilfældige omstændigheder, om forbuds- og straffebestemmelsen optages i straffeloven eller i en særlig lov. Som eksempler behøver blot at nævnes forbrydelser som svangerskabsafbrydelse og dyrplageri, der skiftevis har været kriminaliseret i og udenfor straffeloven. Lovbestemmelsens placering kan derfor ikke være afgørende for, om den skal medtages eller ej i en systematisk fremstilling af kriminalrettens specielle del. På den anden side kan denne, hvis den skal holdes indenfor et rimeligt omfang, naturligvis ikke medtage alle straffebestemmelser i gældende ret. Atter her vil det være naturligt at tage straffeloven som det givne udgangspunkt og supplere fremstillingen af denne med omtale af og henvisninger til udenfor liggende lovbestemmelser overalt, hvor dette er praktisk indikeret. Hvor der foreligger hele lovkomplekser af speciel karakter som den militære straffelov eller kriminalloven for Grønland, må behandlingen heraf falde udenfor rammerne af denne fremstilling.

Retspraksis er i videst muligt omfang inddraget under redegørelsen for de enkelte forbrydelsesarter. Det samme gælder *lov-motiver* og den foreliggende juridiske *litteratur*. Historisk er der, hvor forholdene særlig indbød dertil, søgt i største korthed at give et tilbageblik. En dyberegående historisk redegørelse ligger derimod uden for værkets plan. Retssammenlignende er der lagt vægt på at oplyse om nyere norsk og svensk lovgivning på det behandlede område. En videregående retssammenligning ville,

hvis den skulle have nogen værdi, forøge værkets omfang mere, end jeg har fundet forsvarligt med henblik på dets benyttelse som led i det juridiske studium.

Hensynet til at undgå en opsvulmning af stoffet har også afholdt mig fra at realisere et ønske, jeg havde næret om at supplere den juridiske fremstilling med *kriminologiske* og *statistiske* noter. Det må håbes, at universitetsundervisningen, eventuelt i forbindelse med seminarer over kriminalrettens specielle del, vil forsyne de studerende med de oplysninger af denne art, der først for alvor kan gøre faget levende. I denne fremstilling har jeg, udover enkelte spredte meddelelser, måttet nøjes med i et tillæg at give en summarisk oversigt over den rolle, de forskellige forbrydelsesformer og straffebestemmelser spiller med hensyn til anmeldelser og domfældelser.

En fremstilling af den gældende kriminalrets specielle del må uundgåeligt beskæftige sig med en række spørgsmål om de enkelte gerningsindholds indbyrdes afgrænsning og deres forhold til hinanden med henblik på sammenstødsstraf m. v. Disse spørgsmål og deres besvarelse kan undertiden forekomme spidsfindige og mere vanskelige end rimeligt er i forhold til den opmærksomhed, der skænkes dem i praksis. Det er muligt, at der uden skade kunne gennemføres en forenkling af straffelovens specielle del, som ville ophæve adskillige af disse problemer. Et interessant forsøg i denne retning er gjort ved udformningen af den nye grønlandske kriminallov af 5. marts 1954. Men i betragtning af de komplicerede samfundsforhold, som den almindelige borgerlige straffelov og en række strafferetlige særlove skal regulere, må der dog regnes med ret snævre grænser for, hvad der kan nås ad lovforenklingens vej. Og for dem, der skal have møjen af at tilpne sig den gældende straffelovgivnings teori, må det være en trøst, at arbejdet dermed dog ikke er ørkesløst. De fast eller nogenlunde fast udformede gerningsindhold rummer en væsentlig beskyttelse mod strafferettens udgliden i vilkårlighed. De er en nødvendighed, hvis der skal være alvor i retsstatens bekendelse til grundsætningen om, at straf skal hvile på lov. Studiet af disse gerningsindhold, af deres begrundelse og grænser, skulle gerne være medvirkende til, at der også i praksis respekteres så vidt muligt faste grænser for det straffbares område.